

GURE AL AUNDIA

(EMAKUMEENTZAT BAKARIK)

¡Oi... oi...! ¡Ene gizon! ¡ene mutil
¿Ez al diezu ikusi aurrez dagizudan gaz-
tiguaz? Ez da nere au zuretzaz ida-
tzia; bakañik emakumeentzat da. Utzi
zazu ba irgozki au. Aldatu orla, ta onen
dagona irakuri, bafia nere au, ez.

¿Aditu nazu?... Zoaz beste orlalde-
ra... barkatu... agur...

“¿Zerekin ote datorkigu au?” gal-
detuko zifion zere buruari andrezko
maite oñek. Ezer askokin ez natorkizu
ba; bafia ez det nai izan gizasemeen
aurrean beroyek guri emakumeoi dagi
guten omen bat aitortu; egiten digu-
tenik ere konturatu gabe daudela-
koan nago-ta.

Gizaseme euskotañak emakumeari,
gaztelararak egiten ez dakin omena egi-
ten daki; edo obeto esateko, gaztela-
ñak egin nai ez digun omena egiten
daki. Agitz beintzat.

Gure Jaungoikoak ala naita, urtele-
ren aldi bat arotzez betea beti arki-
tzen dan uritxo baten jayo ta bizi naiz.
Gañera, bizibeañak arotz oyekin artu-
emanean jartzen nau, erikideakin era
bat; erabat etxeoandre euskotañakin
nola gazte larakin; eta jakiña, bereben
bizikera eta sendian dituzten eskubi-
deen jakitun.

Ez nua esatera gizaseme euskotaña
gaztelara bafio ohea danik, ez, au ez;
gaztelar artean on asko bai dira; eus-

kotar artean nolabaiteko asko ere bai.
Ezta emakume euskotara etxeoan-
dratzarako gaztelararak bafio gaitasun
geyago edo obeak ditugunik, ayen ar-
tean bear bezelako asko dira gure ar-
tean nolabaitekoak ere bai; ez, nua
oñetara; bai bafia gizaseme euskota-
ñak, emakumea, gaztelararak bafio etxe
koandreago egiten duala; etxaldean es
kubide geyagodun sendian oginpide
geyagodun Euskotañak omen auxe da-
gio emakumean; aintzat geyago artzen
du; bere ama, emazte edo arebagan
uste ohea osoagoa du.

Ez det au nola nai bayezten, ez det
gogoak eman eta beste gabe esaten,
euskotaña goratzearen; bai bafia sañi-
tan argi asko oartzeko bidea izan de-
telako.

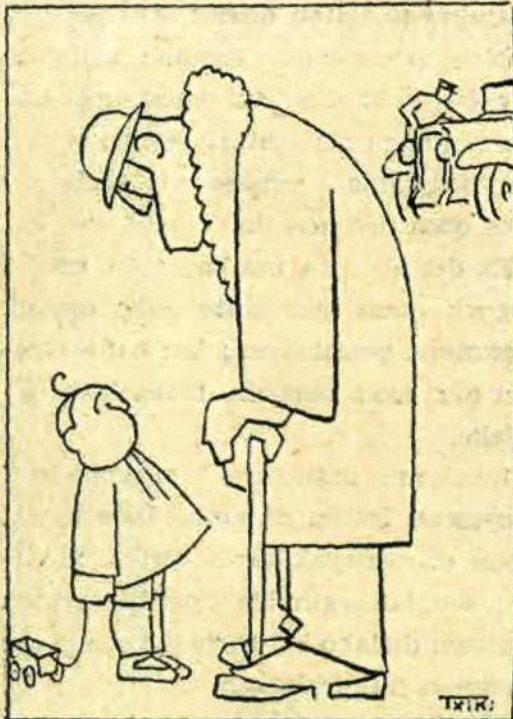
Emakume euskotaña “etxeoandre”
oso-osoan izaten da agita, bere senar,
seme edo amayak oñela egiten duala-
ko; sendian oginpide osodun izaten
utzitzen diolako bai zurtasun araso eta
onoñmen irakaskintzan.

Gaztelararak ez oñela, emakumeari etxal-
deko bere lan bereziaz gain ez dio
zurtasun edo txindi zaitze edo erabil-
tzean euskotañak ainbat eskubide utzi
tzen, ezta ere gogo zuzentze eta azikas
pen gaitan ain auke utzaitzen. Gaz-
telara emakume arazoetan askotxo
sartzen da, euskotañe agitz batere ez.

Guzi au gatik ba, inoiz entzun edo irakurtzen dedanean, emakumeak sendian asko dezakegula ta, au, ura, ta bestea egitera beartuak gaudela ta abar, neure artean oldoztu izan di emakume euskotañak beste inor bañe beartuago gaudela gure Jaungoiko ta gure Aboñi alde; esan beañik ez dago ba zenbat al eman zaigun, ainbesteren kontua eskatuko digula egunen baten gure Jabeak.

Eta... beste alde batetik begituta, entzun neskatxa gazte eskongaya, ¿ez al da gogoan artzeko gauza gizaseme euskotañak besteak ez bezela emakume oi dagiguten omen au?...

Ez al nauk ezagutzen Joxetxo?

Joxetxo, txoperaren semetxoak.
—Bai, iauna; nere aitak bere automobilean ibiltzen uzten dion gizona...

¡Ene!... ¿Bafia nola jañaitu?... ¡Begitu, begitu zenbat gizaseme dauden nere au irakurten ez irakurteko esan añen!... ¡Oi...! ¡oi!... Onela ezin lefke jañaitu bestela geyegi añotuko ditut on utsak dirala sinistra arazi.

Begira nola dauden.

Emen mutil gazte bat lantegiko ate ondoan bañurako ordua eldu bitartean EGUTEGIA eskuan nere oni begira, eta desakidanaz añ bere emaztegariri irakurteko eman bear diola oldozten.

An goiko sukalde artan, bazkaldu ta orañdik maitik jjeiki gabe, seme txikia belau gañian artuta EGUTEGIA'ri kolpe ta kolpe umeak dagion bitartean, irakuriaz "añazoi du "Tene" k" bere buruari esanaz, "nik beñtzat arandegiarakoa ere andreari eskatu bear, etxekoandre osoa, guzlakin agintzen duana da-ta"...

Besteko gela txukun artan, bere idaz mañyan jañita apaiz jaun ura baita be rau iralauten, eta gaya erabiteko nere era au guztiz txiroa dala oldozten...

Ango idazgela ben artan, jaun euskeltzale jakintsua, esaten dedanaz bafio nere idazketa ta euskera baldañatzez oldozten...

Bafia ¿zertako jañaitu? Ez det nere au abentzat idatzi...

Erori zere gizon. Amaika bider emakume okatik esan dezu jakinmiñak eñez jotzen gaitula, baster guztietan aurenak izan nai degula, edonun sartzen gerala ta abar. Akatz orixe bere dezu zuk ere. Nere au ez irakurtzeko eskatu dñzut, emakumeentzat bakañik idatzi detala-ta; bafia ¡bai zee! Zeure emazte ama edo añebari eman bañio len zeuk irakuri nazu. Erori zera. Erori zera.

TENE